

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst
Concerndirectie Fiscale
en Juridische Zaken**

nota

Beslisnota Beantwoording Kamervragen landbouwbesluit

Persoonsgegevens

Aanleiding

De Tweede Kamerleden Stoffer en Flach (beiden SGP) hebben Kamervragen gesteld over het recent gepubliceerde Landbouwbesluit. De beantwoording hangt samen met de kabinetsreactie op de motie Stoffer voor een betere aansluiting van de vennootschapsbelasting op de landbouwpraktijk¹ en de motie Grinwis c.s. over de samenwerking tussen de melkveehouders en akkerbouwers bij de uitruil van grond en de toepassing van de bedrijfsopvolgingsregeling voor de schenk- en erfbelasting (BOR).²

Datum

19 februari 2026

Notanummer

2026-0000054685

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief
2. Antwoorden
3. Werkafsprake
4. Beslisnota's

Beslispunten

1. Gaat u akkoord met bijgevoegde antwoorden? Zo ja, dan vragen wij u de aanbiedingsbrief te ondertekenen (bijlage 1). De antwoorden worden mede namens de minister LNV naar de Kamer gestuurd.
2. Gaat u akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, samen met de eerdere nota's over het landbouwbesluit en de Kamervragen conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's (bijlage 4)? Omliggende delen worden voorafgaand aan de openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- De Kamervragen zijn gesteld naar aanleiding van een artikel in de Nieuwe Oogst van LTO Nederland over het recent gepubliceerde landbouwbesluit.³ Meer specifiek wordt aandacht gevraagd voor het onderdeel over vruchtwisseling en de toepassing van de landbouwwijziging. Dit onderdeel van het beleidsbesluit wordt door de sector als strikt ervaren.
- In een beleidsbesluit geeft de staatssecretaris van Financiën uitleg in zijn hoedanigheid van uitvoerder van de belastingwetgeving over de toepassing van die wetgeving. Het vertrekpunt is dat alleen de belastinginspecteurs van de Belastingdienst gebonden zijn aan die uitleg. Een dergelijk beleidsbesluit biedt de praktijk duidelijkheid over de toepassing van het recht.
- Op 5 november 2025 is een actualisatie van het beleidsbesluit gepubliceerd over landbouwgerelateerde onderwerpen.⁴ Nieuw is het onderdeel over het begrip vruchtwisseling en de toepassing van de landbouwwijziging. Dit

¹ Kamerstukken II 2025/26, 36800, nr. 53.

² Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 97.

³ Nieuweoogst.nl, LTO Nederland, 10 december 2025, <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2025/12/10/wiersma-roep-uw-bbb-collega-tot-de-orde>.

⁴ Stcrt 2025, 38606.

nieuwe onderdeel betreft een bestendiging van een bestaande werkafspraken tussen de Belastingdienst en de sector.

- In het beleidsbesluit komt tot uitdrukking dat de landbouwwijziging in beginsel niet van toepassing is op grond die ter beschikking wordt gesteld aan een ander. Dit is op basis van de jurisprudentie anders als sprake is van vruchtwisseling ter behoud van de kwaliteit van de bodem van de grond door de grondeigenaar.
- In de beantwoording van de Kamervragen wordt kortgezegd aangegeven dat de standpunten in het beleidsbesluit op hoofdlijnen gelijk is aan de invulling van de werkafspraken met LTO Nederland uit 2014 (bijlage 3) over vruchtwisseling en de landbouwwijziging.

Toelichting

- Op bepaalde onderdelen in deze werkafspraken bleef verschil van inzicht bestaan tussen de Belastingdienst en de sector. Omdat behoefte bleef bestaan aan duidelijkheid en transparantie over het standpunt van de Belastingdienst over de toepassing van de landbouwwijziging als sprake is van vruchtwisseling, is dit standpunt opgenomen in deze actualisatie van het beleidsbesluit.
- Daarbij is aangegeven dat het beleidsbesluit binnen de bestaande wet en jurisprudentie een zo ruim mogelijke uitleg geeft van het begrip vruchtwisseling voor toepassing van de landbouwwijziging.
- Tot slot is aangegeven dat voortdurend overleg plaatsvindt tussen de Belastingdienst en vertegenwoordigers van de agrarische sector door middel van het zogenoemde Platform Landbouw. In dat Platform worden fiscale vraagstukken behandeld over landbouwwijziging gerelateerde zaken.
- Daar bestaat ook ruimte voor overleg en discussie over de invulling van het onderdeel vruchtwisseling in het recent gepubliceerde beleidsbesluit. Dit overleg kan aanleiding zijn om het beleidsbesluit op punten te verduidelijken of aan te passen, mits dat uiteraard past binnen de kaders van bestaande wetgeving en jurisprudentie.
- De beantwoording is op medewerkersniveau met LVVN afgestemd. Ambtelijk LVVN heeft aangegeven dat ze de finale antwoorden parallel aan de minister LVVN voorleggen.
- De beantwoording van de Kamervragen hangt nauw samen met de kabinetsreactie op de genoemde motie Stoffer en de motie Grinwis c.s. Vanwege de samenhang wordt voorgesteld om beide brieven gelijktijdig naar de Tweede Kamer te verzenden. Daarover wordt ook een beslisnota aan u voorgelegd.
- Met uw ambtsvoorganger is een eerdere versie van de antwoorden besproken. Gelet op de demissionaire status van het vorige kabinet is besloten de beantwoording aan de nieuwe bewindspersoon voor te leggen. Naar aanleiding van die bespreking zijn de antwoorden op een paar onderdelen tekstueel gewijzigd. De strekking is ongewijzigd gebleven.

Achtergrond

- In genoemd artikel in de Nieuwe Oogst van LTO Nederland wordt gesteld dat 'als je land ruilt met een veehouder of een gespecialiseerde groente- of bollenteler en er in het betreffende jaar sprake is van waardevermindering van de grond, er geen recht bestaat op landbouwwijziging voor dat jaar door het landbouwsbesluit.' Dit zou de gewenste vruchtwisseling en dus kringslooplandbouw tegenwerken volgens het artikel.

- De sector zou graag een ruimere benadering willen waarbij de landbouwwijziging ook van toepassing blijft in gevallen die niet beperkt zijn tot noodzakelijke vruchtwisseling en het perspectief van de gebruiker van de grond een rol speelt.
- Het beleidsbesluit blijft binnen de grenzen van de wet en jurisprudentie en komt voor zover mogelijk maximaal toe aan de gewenste praktische flexibiliteit bij de bedrijfsvoering indien sprake is van vruchtwisseling. Een ruimere benadering waarbij grond die ter beschikking wordt gesteld aan een ander maar waarin geen sprake is van noodzakelijke vruchtwisseling (zoals dat wel het uitgangspunt is in het Landbouwbeleidsbesluit) is echter niet mogelijk gelet op wetgeving en jurisprudentie.
- Als de landbouwwijziging niet van toepassing is op grond die tijdelijk aan een ander ter beschikking wordt gesteld zonder noodzaak tot vruchtwisseling, is de landbouwwijziging niet van toepassing voor de periode van terbeschikkingstelling. Daarbij wordt opgemerkt dat de eigenaar van de grond dus niet de toepassing van de landbouwwijziging verliest voor de waardeontwikkeling van de grond voor de tijd dat deze in het eigen landbouwbedrijf werd gebruikt.
- In de beantwoording van de Kamervragen (en in de Kamerbrief over de moties Stoffer en Grinwis c.s.) komt ook naar voren dat een wetswijziging waarbij de uitzondering voor vruchtwisseling wordt uitgebreid binnen de landbouwwijziging niet voor de hand ligt. Dit doet afbreuk aan de wettelijke systematiek dat waardeaan groei belast wordt op het moment dat landbouwgronden niet meer aan de eigen onderneming ter beschikking staan. Bovendien zou hiermee een regeling worden verruimd die recent negatief is geëvalueerd ten aanzien van doeltreffendheid en doelmatigheid.

Politiek bestuurlijke context

N.v.t.

Communicatie

Uw woordvoerder is betrokken.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.